

Drahá smútiaca rodina, vážené smútočné zhromaždenie, bratia a sestry.

V tejto chvíli lúčenia, v mene predsedníctva a presbyterstva Evanjelického cirkevného zboru a. v. v Žiline, vyslovujem slová chvály a vďaky nášmu nebeskému Otcovi, že z Jeho lásky a milosti sme v našom cirkevnom zbore mohli spoznať a žiť život viery spoločne s našim zosnulým bratom dozorcóm a čestným presbyterom Ivanom Gantnerom.

Brat Ivan Gantner bol v rokoch 1990 – 1994 dozorcóm nášho cirkevného zboru. Neskôr sa stal dozorcóm Turčianskeho seniorátu. Aj potom však zostal aktívnym presbyterom a neskôr i čestným presbyterom CZ.

Služba br. Ivana Gantnera zanechala v živote nášho zboru hlboké stopy. Dodnes cítime Božie požehnanie plynúce na náš zbor z jeho vernej, obetavej a neúnavnej služby v cirkvi a oddanosti Božím veciam. Spomeniem len dve stopy zo všetkých. Brat Ivan Gantner po roku 1989 horlivo presadzoval spracovanie novej – rozšírenej evidencie evanjelikov a členov CZ v Žiline. Svojím nadšením zapálil celé presbyterstvo tak, že sme si rozdelili mesto po štvrtiach a uliciach a vyhľadávali sme, navštevovali evanjelické rodiny, aby sme ich potom osobne povzbudzovali k návratu domov, do CZ, do rodiny Božích dietok. Veľké požehnanie spočinulo skrze nášho zosnulého brata dozorcóm v CZ aj na našich bratoch a sestrách v Čadci – keď to bol on, kto neúnavne inicioval vyhľadávanie a neskôr konanie pravidelných evanjelických služieb v Čadci.

Brat dozorca, Ivan Gantner nám bol a zostane príkladom horlivosti a obetavosti služobníka na Pánovej vinici.

Vám drahá zarmútená sestra Gantnerová chceme vysloviť slová sústrasti a útechy, ale aj uistenia, že v našom cirkevnom zbore máte sestry a bratov, ktorí sa za Vás budú modliť, ktorí túžia aby ste zostali v ich kruhu. Chceme byť i naďalej Vašou rodinou, ktorá Vám chce pomáhať a na ktorú sa budete môcť vždy spoľahnúť.

Nám bratia a sestry by som prečítal slová apoštola Pavla z listu Korintským kresťanom, ktoré ako som poznal brata dozorcóm Ivana Gantnera by nám odkázal i sám osobne:

Kde je, ó smrť, tvoje víťazstvo? Kde je ó smrť, osteň tvoj? Ostňom smrti je však hriech a silou hriechu je zákon. Ale vďaka Bohu, ktorý nám dal víťazstvo v našom Pánu Ježiši Kristu! A tak, bratia moji milovaní, buďte pevní, neklátiví, rozhojňujte sa stále v diele Pánovom, vediac, že vaša námaha nie je márna v Pánu.

Ján Beňuch
(Dozorca ECAV v Žiline)

Zarmútená pozostalá rodinka, milí bratia a sestry, milí priatelia!

V mene predsedníctva TuS a seniorátneho presbyterstva prichádzam sa rozlúčiť so svojim

niekdajším spolupracovníkom doc. Ing. Ivanom Gantnerom a vysloviť slovo uznania a poďakovania

za jeho život a za jeho prácu na poli cirkvi...

Ako seniorátny dozorca pracoval v predsedníctve nášho seniorátu a aj v ďalších cirkevných grémiách ako aktívny člen, ktorý bol vždy prínosom...

Po zmene spoločenských pomerov navrhol a pripravil do užívania viacero štatútov, podľa ktorých pracujeme doteraz v senioráte a po cirkevných zboroch...

Vo svojej funkcii seniorátneho dozorca ponavštevoval všetky cirkevné zbory nášho seniorátu, prihováral sa, povzbudzoval, usmerňoval, či už na konventoch, presbyterstvách a pri rozličných iných príležitostiach...

Sme sa to nesmierne vďační a prosíme Pána cirkvi, aby požehnal jeho pamiatku medzi nami a vzbudil podobného ducha horlivosti a obetavosti v srdciach nás – súčasníkov, ktorí by boli našej drahej evanjelickej cirkvi a. v. na požehnanie dnes i v budúcnosti. Amen.

Mgr. Jozef Havrila
(Senior Turčianskeho seniorátu ECAV na Slovensku)

Vážená smútiaca rodina, bratia a sestry.

Posledné veci života sú smutné. Nie my môžeme hodnotiť anabázu ciest žitia, údely. Sú tu však ľudské počiny, snaženia. Náš spolubrat vo viere, dobrý priateľ Ivan Gantner oral zmysluplnú brázdú v rôznom užitočne. Nemožno si to nepovšimnúť. V roku 1991 evanjelická Synoda založila Nadáciu Jana Amosa Komenského s cieľom obnoviť evanjelické školstvo, ktoré malo od čias reformácie vysoký vzdelávací kredit. Slávne gymnáziá, kolégiá, lýceá boli po 2. svetovej vojne zdecimované! Brat Ivan sa stal správcom nadácie. V r. 2007 zo zdravotných dôvodov abdikoval z funkcie. Pomáhal nám však naďalej, až do jeho hospitalizácie. Vo svojej skromnosti neprijímal ani vďaky, tobôž chvály. Nadácia bola jeho srdečná záležitosť vo vzťahu k cirkvi a ako pedagóga aj k osobe vizionára J.A.Komenského, jeho traktátov o „Všenápravě lidství“, vzdelávaní, výchove aj vo vzťahu k duchovným hodnotám.

Správna a dozorná rada, a myslíme si, že aj celá evanjelická cirkev ďakuje bratovi Gantnerovi za jeho pôsobenie v nadácii, za jej rôzne aktivity, oceňuje jeho činnosť, váži si ju, ďakuje mu za dobré bratsko-sesterské vzťahy. Všetko dobré čo on, aj my v živote konáme, nie je z učnosti, ale z lásky ku Kristovi a cirkvi.

Ivan, ďakujeme! Pán s Tebou aj vo večnom živote, v ktorý si úprimne veril. Budeme

prechovávať spomienky ...

Tomáš Niňaj
(Predseda Nadácie Jana Ámosa Komenského)

V piatok sme sa rozlúčili s docentom Ivanom Gantnerom.

Z radov Zboru Žilincov navždy odišiel doc. Ing. Ivan Gantner, CSc. laureát jeho Prestížnej ceny Genius loci Solnensis. Osud mu vymeral 80 rokov zaujímavého života plného plodnej práce. Bol chemikom, vysokoškolským pedagógom, vedcom – výskumníkom, autorom viacerých osvedčení a patentov, správcom Nadácie Jana Ámosa Komenského, členom Zboru Žilincov. Prestížnu cenu mu Zbor Žilincov udelil za celoživotné výsledky v chemickom výskume v PCHZ Žilina, vo výchove odborníkov v oblasti aplikácie plastov na Vysokej škole dopravy a spojov v Žiline a za úspešnú, rozsiahlu vynálezcovskú činnosť a takisto za spoločensky obetavú prácu v cirkevnej samospráve Žilinského evanjelického Zboru a Turčianskeho seniorátu. Keď sa niekde hovorilo o probléme likvidovania plastových odpadov, ktorý je v súčasnosti veľmi aktuálny, docent Gantner len poznamenal: „My sme túto záležitosť originálne vyriešili v PCHZ už v šesťdesiatych rokoch!“ Na Katedre materiálového inžinierstva Strojníckej fakulty terajšej Žilinskej univerzity pracoval 26 rokov. Zvlášť sa zameriaval na využívanie konštrukčných vlastností plastov. Prednášky orientoval na špecifickú potrebu strojárstva, ktorou je poznanie správania sa plastov pri mechanickom namáhaní. Táto oblasť bola v čase jeho pôsobenia z celosvetového pohľadu v štádiu vývoja. Poznatky získaval štúdiom najnovšej našej i zahraničnej odbornej literatúry a zapracoval ich do vyučovacej osnovy.

Poslednou veľkou úlohou, na ktorú sa v spolupráci s mestom podujal, je príprava osláv 400. výročia významnej udalosti - Žilinskej synody z roku 1610. Bola to prvá zákonodarná synoda Evanjelickej cirkvi na Slovensku. Prijala zákony, ktorými položila pevné základy na vytvorenie samostatnej právnej cirkevnej organizácie evanjelikov na území dnešného Slovenska.

Spomedzi členov Zboru Žilincov odišiel vzácny človek, ktorého kvalifikované rady a odborné úsudky budú chýbať.

Češť jeho pamiatke!

Za Zbor Žilincov Mgr. Ján Blahovec

Dnes aktuálnu otázku likvidovania plastových odpadov sme v PCHZ originálne vyriešili už v šesťdesiatych rokoch!

(Rozhovor s Ivanom Gantnerom)

Doc. Ing. Ivan Gantner, CSc., nar. v roku 1929, chemik, vysokoškolský pedagóg, vedec - výskumník, autor viacerých autorských osvedčení a patentov, správca Nadácie Jana Amosa Komenského, člen Zboru Žilincov a laureát jeho Prestížnej ceny Genius loci Solnensis za celoživotné výsledky v chemickom výskume v PCHZ Žilina, vo výchove odborníkov v oblasti aplikácie plastov na VŠDS a v úspešnej i rozsiahlej vynálezcovskej činnosti, za spoločensky obetavú činnosť v cirkevnej samospráve Žilinského evanjelického Zboru a Turčianskeho seniorátu.

Po štúdiách v Bratislave a Prahe ste ako chemický inžinier nastúpili do Považských chemických závodov v Žiline, konkrétne do výskumu. Aký praktický význam malo toto Vaše šestnásťročné pôsobenie vo výskume pre samotné PCHZ i chemickú výrobu na Slovensku?

Začal som pracovať ako člen oddelenia závodného výskumu, neskôr som sa stal vedúcim výskumnej skupiny a od roku 1964 som pôsobil ako vedúci poloprevádzkového výskumu. Oddelenie bolo obsadené najväčším počtom inžinierov a možno povedať, že bolo mozgovým trustom závodu. Závodný výskum plnil úlohy spojené so zdokonaľovaním technológií výroby produktov, predstavujúcich výrobný program podniku. Zameriavali sme sa na zvýšenie kvality vyrábaného kaprolaktámu – polovýrobku, ktorý sa používal na výrobu Silonu a Silamidu. Technológia výroby pozostávala z mnohých, od seba oddelených výrobných stupňov, pričom produkt z každého stupňa tvoril surovinu pre nasledujúci stupeň. Jednou z ciest ako zlepšiť kvalitu kaprolaktámu bol prechod na nepretržitý spôsob výroby. Pri predstave o jej priebehu bolo, že základné suroviny: amoniak, kysličník siričitý, oleum a cyklohexanon, by nepretržite a na vhodnom mieste vstupovali do systému a zo systému by nepretržite odchádzal hotový produkt. Navrhované výrobné stupne boli najprv vyskúšané v laboratóriu na nepretržite pracujúcich sklenených modeloch. Výsledky boli priaznivé, preto sme ich odovzdali projektovej organizácii Chemoprojekt, ktorá navrhla poloprevádzkové a neskoršie prevádzkové výrobné zariadenie. Pracovníci závodného výskumu zariadenie odskúšali a naučili robotníkov obsluhovať novú technológiu. Tak sa v PCHZ otvorila cesta k jeho výrobnému využívaniu. V priebehu niekoľkých rokov prešla celá výroba kaprolaktámu na nepretržitý spôsob, čím sa zvýšil aj objem jeho výroby a umožnilo sa používanie polyamidových, silonových výrobkov v celom hospodárstve spoločnosti. Ďalšia výskumná skupina, ktorú som viedol, riešila úlohu „Nové sortimenty polyamidov“. V nej som spolupracoval s používateľmi polyamidov a plastov v rozličných technológiách výroby produktov z nich a ich využitia v mnohých oblastiach národného hospodárstva.

PCHZ, to bola jedna etapa Vášho pracovného života. Druhou etapou sa stala Vysoká škola dopravy a spojov, terajšia Žilinská univerzita. Na jej Strojníckej fakulte ste sa zvlášť zameriavali na využívanie konštrukčných vlastností plastov. Bolo to niečo nové, čo Vás nútilo zapnúť na plné obrátky?

Počas môjho 26 ročného pôsobenia na Katedre materiálového inžinierstva Strojníckej fakulty ŽU som učil náuku o plastoch v predmete Náuka o materiáloch, ktorá sa dovtedy vyučovala iba popisom z pohľadu chemického zloženia plastov. Ja som však prednášky zameral na špecifickú potrebu strojárstva, ktorou je poznanie správania sa plastov pri mechanickom namáhaní. Táto oblasť bola v čase môjho pôsobenia na celom svete v štádiu vývoja. Poznatky som získaval štúdiom najnovšej našej i zahraničnej odbornej literatúry a zapracoval som ich do vyučovacej

osnovy.

Bohatá bola Vaša zlepšovateľská a vynálezcovská činnosť. Ktoré z Vašich vynálezov a patentov si najviac ceníte?

Nemôžem povedať, že by som si niektoré výsledky práce cenil viac a iné menej. Všetky boli vypracované so zámerom, prijateľným spôsobom splniť úlohu nielen po stránke technickej a ekonomickej, ale aj s ohľadom na bezpečnosť pri práci a vplyv na životné prostredie. Patenty a autorské osvedčenia udelené na vypracované postupy boli po preskúmaní Úradom pre patenty a vynálezy uznané za pôvodné, do tej doby nikde na svete nepopísané ani nepoužívané. Veď inakšie by neboli na ne udelené patenty a autorské osvedčenia. V technike platí, že pôvodné riešenia sú aktuálne do tej doby, kým niekto nevynájde iné, dokonalejšie, ekonomicky výhodnejšie. Toto platí aj o riešeniach vypracovaných kolektívom autorov, v ktorom som bol aj ja. Chcem upozorniť na dôležitú vec, že aj v dnešnej dobe je aktuálna otázka likvidovania plastových odpadov. V rokoch 1964, až 1968 bola v PCHZ vyriešená originálna technológia spracovania polyamidových odpadov, vznikajúcich v textilnej, plastikárskej výrobe a odpadov z použitých silonových a silamidových výrobkov. Tento odpad bol použitý ako surovina, z ktorej rozkladom vznikol kaprolaktám – opätovne použiteľný pri výrobe polyamidov. Týmto sme dosiahli odbremenenie životného prostredia od množstva inakšie nezužiteľného odpadu!

V súčasnosti sa plastový odpad jednoducho spaľuje, čím sa zas zamoruje ovzdušie. Ako by sa dala táto nelichotivá situácia zmeniť?

Myslím si, že najschodnejšia cesta je nejako presvedčiť našich politikov, politické strany, aby tejto problematike venovali pozornosť. Pozrite sa, idú voľby, tvoria sa volebné programy. Keby tie obsahovali úlohu likvidácie odpadových plastov dobre premysleným spôsobom, napríklad takým, aký som uviedol, mali by sme v krátkom čase nielen čistejšie prostredie, ale aj nové, mnohostranne využiteľné polyamidové produkty. Niektoré náročnejšie položky na spracovanie plastového odpadu by musel dotovať štát, pretože takto získaný výrobok, ako produkt z priamej syntézy, je drahší. Stálo by to však za to.

Zhováral sa Ján Blahovec